"بەستى تۇتاسترۇ" بىرىككەن كۈشىن ۋىيسترىپ، "ئىر بەلدەۋ، ئىر جولدى" جوعارى ساپامەن بىرگە قۇردى

تيانشان باعامى

□ انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ئتلشسى شى شين

شينجياڭ ـــ ەلىمىزدىڭ باتىسقا ەسىك اشۇداعى الدىڭعى شەبى، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋدىڭ وزەكتى رايونى، "ئىر بەلدەۋ، ئىر جولدى" بىرگە قۇرۇدا ورنىن وگەيىستۇگە بولمايتىن ورىنعا جانە رولعا يە. "ئىر بەلدەۋ، ئىر جولدى" بىرگە قۇرعان 10 جىلدان بەرى، شينجياڭ باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ نقالاستى تاپسىرماسىن ەستە بەرىك ساقتاپ، ساياساتتارىدى ۋلاستىرۇدى، قۇرىلعىلاردى تۇتاسترۇدى، ساۋدانى بىركىلسسىزدەندىرۇدى، قارجىنى اينالىمعا سالۇدى، حالىق تىلەگىن توعىسترۇدى ارقاۋ ەتىپ، ىرىقتىلىقپەن جوسپارلاپ، ۋزدىكسىز كۇش سالىپ، جاپىپاي تيانشانتاندىرىپ، وزەكتى رايون قۇرىلىسىندا سۇبەلى تابىستارعا قول جەتكىزىپ، "ئىر بەلدەۋ، ئىر جولدى" بىرگە قۇرۇدىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن ىلگەرىلەتۇدە تىڭ ناتيجەلەرگە قول جەتكىزدى.

ساياساتتاردى ۋلاستىردى
مەملەكەتتىڭ جوعارى دەڭگەيدە جوبالاۋ ورايىن مىقتى يگەردى

ساياساتتاردى ۋلاستىرۇ ـــ "ئىر بەلدەۋ، ئىر جولدى" بىرگە قۇرۇدىڭ شەشۇشى بۇىنى، "ئىر بەلدەۋ، ئىر جولدىڭ" ورىنقتى قادامەمن السقا بەت الۇىن ىلگەردەلەتۇدىڭ ماڭىزدى كەپىلى. 10 جىلدان بەرى، اۇتونوميالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكىمەت سىرتپەن اۇىس ـ كۇيىس جاساۇدى ۇزدىكسىز كەڭەيتىپ، شينجياڭنىڭ "ئىر بەلدەۋ، ئىر جولدى" بىرگە قۇرۇمەن اناعۇرلىم ويداعىداي توعىسۇىنا كەڭ ئورىس اشتى.

"'شاقىرىپ اكەلۇ'، 'سىرتقا شعارۇ' سياقتى ئتۇرلى قىزمەتتەردى تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتىپ، ساياساتتاردى ۋلاستىرۇدى جەبەۇگە ماڭىزدى تۇىعىر ازىرلەدى"، ـ دەدى اۇتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتى سىرتقى ىستەر كەڭسەسى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ مۇشەسى مۇباراك مۇحيت.

2013 ـ جىلدان بىيل 8 ـ ايدىڭ سوڭىنا دەيىن شينجياڭ ۋار داڕەجەلى، ۋارئتۇرلى شەتەلدىك قوناقتار ۇيىرمە ـ گرۇپپالارنىڭ جيىنى 1183 توپتا 11 مىڭ 200دەن استام ادام (رەت) قابىلداپ، ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇدىڭ ناقتى جاعدايىن جان ـ جاقتى ايگىلەدى.

"اسىرەسە، بىيل جىل باسىنان بەرى، قىرعىزستان، وزبەكستان قاتارلىلاردىڭ جوعارى داڕەجەلى ۋاكىلدەر ۇيىرمەلەرىنىڭ شينجياڭدا ەكسكۇرسيادا، ساپاردا بولۇىن ئساتتى قابىلدادىق". مۇباراك مۇحيت بىلاي دەدى: شينجياڭنىڭ وڭىرلىك ورىن باسىمدىعىن، بايلىق باسىمدىعىن بەلسەنە ۇڭىتتەۇ، تانىسترۇ ارقىلى شەتەل جاقتىڭ شينجياڭدا قارجى قوسىپ، شارۋاشىلىق قۇرىپ، شارۋاشىلىقتى گۇلدەندىرۇ تىلەگىن ونان ارى قاۋلاتىپ، جۇڭگو شينجياڭنىڭ بىرگە قۇراتىن مەملەكەتتەرمەن جانە وڭىرلەرمەن ۋار سالادىعى ناقتى ىستەر سەلبەستىگىن ىلگەرىلەتۇگە بەرىك نەگىز قالاندى.

سونىمەن بىرگە شينجياڭ "سىرتقا شعۇ" قيمىلىن كەڭ كولەمدە ورىستەتتى، 10 جىلدان بەرى، ۇكىمەت جۇمسىمەن شەتەلگە (شەكارا سىرتىنا) شىققان ۇيىرمە ـ گرۇپپالار 1334 توپتا 32 مىڭ 100 ادامنان (رەت) استى. بىيل 3 ـ ايدا جۇڭگونىڭ شينجياڭنىڭ دوستىق اۇىس ـ كۇيىس ساپار ۇيىرمەسى قازاقستاندا، وزبەكستاندا، قىرعىزستاندا ساپاردا بولىپ، كەزدەسۇ جانە اڭگىمەلەسۇ، ەكونوميكا ـ ساۇدا سەلبەستىگى، تەكسەرۇ، تەكسەرۇ ـ زەرتتەۇ سياقتى ئبر قىدىرۇ قىيمىلداردى شوعىرلى ورىستەتىپ، 34 ئتۇرلى سەلبەستىك كەلىسىمىن جاساسىپ، بەلسەندى ناتيجەلەرگە قول جەتكىزدى. 9 ـ ايدىڭ باسىندا جۇڭگونىڭ شينجياڭنىڭ دوستىق سەلبەستىك اۇىس ـ كۇيىس ۇيىرمەسى ۋەنگريادا، كىيىردە ساپاردا بولىپ، جۇڭگونىڭ شينجياڭنىڭ ەۋروپاداعى ەلدەرمەن بارىس ـ كەلىسىن، سەلبەستىگىن پارمەندى تۇردە ىلگەرىلەتتى. ئبر قىدىرۇ "سىرتقا شعۇ" قيمىلدارى ارقىلى ساياساتتاردى ۋلاستىرۇدى جان ـ جاقتى كۇشەيتىپ، ناقتى ىستەر سەلبەستىگىن تەرەڭدەتىپ، سىرتپەن بولعان اۇىس ـ كۇيىستىڭ، سەلبەستىكتىڭ جاڭا كەزەڭىن اشتى.

شينجياڭ تاعى "شينجياڭ جاقسى سەرىك اۇىس ـ كۇيىس ئماجلىسى" سياقتى قيمىلداردى ۇزدىكسىز وتكىزۇ ارقىلى ۋارى دوس قالالاردىڭ بارىس ـ كەلىس مازمۇنىن بايىتتى، ۋارى دوس قالالاردىڭ دوستاسۇ قىزمەتتىڭ ياڭ السىن جەدەلدەتتى. قازىر شينجياڭ حالقارادا جيىنى 50 قالامەن دوس قالا قۇردى، قالا دىپلوماتياسىنىڭ ومىرشەڭدىك كۇشى ۇزدىكسىز كۇشەيدى.

قۇرىلعىلاردى تۇتاستىردى
دۇنيە ئجۇزىنىڭ ۇلاسۇىنىڭ، تۇتاسۇىنىڭ ارتۇىن جەبەدى

2022 ـ جىلدىڭ سوڭىنا دەيىن، شينجياڭداعى تاس جولدىڭ جالپى قاتناۇ ارالىعى 223 مىڭ 100 كىلومەتر بولىپ، جوعارى قارقىندى (1 ـ داڕەجەلى) تاس جولدىڭ جالپى ۇزىندىعى 11 مىڭ كىلومەتردەن اسىپ، مەملەكەتتىك، ولكەلىك نەگىزگى تاس جولداردىڭ جالپى ۇزىندىعى شاماەن 38 مىڭ 400 كىلومەتر بولىپ، بۇكىل شينجياڭداعى بارلىق ايماق، وبلىس، قالالارعا جوعارى قارقىندى تاس جول تۇتاستى، تيانشانىنىڭ سولتۇستىك بوكتەرىندەگى قالالار شوعىرى "8 اۇتو جولدى" جوعارى قارقىندى تاس جول داۇىرىنە الدىمەن قادام تاستادى، اۇدان، قالالاردىڭ بارىندە 2 ـ داڕەجەلى جانە ودان جوعارى تاس جول تۇتاسترىلدى، اۇىل ـ قىستاق تاس جولىنىڭ جالپى ۇزىندىعى 180 مىڭ 600 كىلومەترگە جەتىپ، بارلىق اۇىل ـ قالاشىق پەن شارت ـ جاعدايى بار قۇرىلىمدىق قىستاقتاردىڭ بارىنە اسفالت جول تۇتاسترىلدى...

10 جىلدا ئبر قىدىرۇ ساندى مالىمەتتەر شينجياڭ قاتىناسىنىڭ زور داۇىن، زور وزگەرىىس ايقىن بەينەلەدى.

جول تۇتاسسا، بارلىق كاسپ كورىكەيەدى. نەگىزدىك قۇرىلعىلار تۇتاسقاننان كەيىن، شينجياڭنىڭ ەل ئشى، حالقارالىق قوس اينالىمعا قىزمەت وتەۇ قابىلەتى كورىنەتىن كۇشەيدى.

"باتىسقا ەسىك اشۇ نەگىزدىك قۇرىلعىلارىن قاماتاماسىز ەتۇ قۇاتى ۇزدىكسىز كۇشەيدى". اۇتونوميالى رايوندىق قاتىناس ـ تاسىمال مەڭگەرمەسى پارتكومنىڭ مۇشەسى، مەڭگەرمەنىڭ ورىنباسار باستىعى سۇن جين بىلاي دەپ تانىستىردى: شينجياڭنىڭ وڭتۇستىك، سولتۇستىك، ورتا ئۇش ۇلكەن جوعارى قارقىندى ارناسى جاپىپاي سالەنىپ، جوڭعار ويپاتىن اينالاتىن جوعارى قارقىندى (1 ـ داڕەجەلى) تاس جول جاپىپاي سالنىپ بولدى، تارىم ويپاتىن اينالعان جوعارى قارقىندى (1 ـ داڕەجەلى) تاس جول نەگىزىنەن سالنىپ بولدى، ئۇشىنشى قۇمدى ئشول تاس جولى سالنىپ بولىپ، اۇتوكولىك قاتىنادى. شينجياڭعا كىرىپ ـ شعاتىن ەكىنشى ۇلكەن ارنا G7 بەيجىڭ ـ شينجياڭ جوعارى قارقىندى تاس جولى تۇتاس جەلى بوينشا تۇتاسترىلدى، شينجياڭعا كىرىپ ـ شعاتىن ئۇشىنشى ۇلكەن ارنانىڭ G0612 شينجياڭنەن حوتانعا دەيىنگى جوعارى قارقىندى تاس جولىنىڭ شينجياڭ شەكاراسى ىشىندەگى بولىگى تۇگەلدەي تۇتاسترىلدى. شەكارا بويىندعى تاس جول قۇرىلىسى جەدەلدەپ، جۇڭگو ـ پاكىستان تاس جولىنىڭ شارت ـ جاعدايى جاپىپاي جاقسارىدى.

شينجياڭ حالقارالىق تاس جول تاسىمالىنىڭ دامۇىنا ايرىقشا ئمان بەرىپ، ازيا ـ ەۋروپا التىن ارناسىن جانە باتىسقا ەسىك اشۇدىڭ الدىڭعى شەبىن بەلسەنە تۇلعالادى. بىيل الدىڭعى 9 ايدا بۇكىل شينجياڭ بويىنشا حالقارالىق تاس جول جولاۇشى تاسىمال مولشەرى 301 مىڭ 200 ادامعا (رەت)، جۇك تاسىمال مولشەرى 5 ميللىون 828 مىڭ 500 تونناعا جەتتى.

ساۇدانى بىركىلسسىزدەندىردى
جاھاندانۇعا ايقارا قۇشاق اشتى

ساۇدانى بىركىلسسىزدەندىرۇ ـــ "ئىر بەلدەۋ، ئىر جول" قۇرىلىسىنىڭ ماڭىزدى مازمۇنى. 10 جىلدان بەرى، شينجياڭ "ئىر بەلدەۋ، ئىر جول" ەكونوميكا ـ ساۇدا سەلبەستىگىن ۇزدىكسىز تەرەڭدەتىپ، ۋزارا تيمىدىلىك جەتكىزىپ، تەڭ يگىلىككە كەنەلەتىن ەسىك اشۇ جولىن اشتى.

ـــ ساۇدا كولەمى ۇزدىكسىز كەڭەيدى. ساناققا قاراعاندا، 2013 ـ جىلدان 2022 ـ جىلعا دەيىن شينجياڭنىڭ يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنى 170 ميللىارد 810 ميللىون يۇاننان 246 ميللىارد 360 ميللىون يۇانعا ارتىپ، جىلىنا ورتا ەسەپپەن 4.2% ارتقان. بىيل الدىڭعى 8 ايدا شينجياڭنىڭ سىرتقى ساۇدا يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنى 219 ميللىارد 190 ميللىون يۇان بولىپ، 51.2% ارتىپ، ارتۇ جىلدامدىعى بۇكىل ەل بويىنشا 2 ـ ورىندى يەلەدى.

ـــ ساۇدا سەرىكتەرى كوپ نەگىزدەنىپ، بىرگە العا باستى. 2022 ـ جىلى شينجياڭ دۇنيە جۇزىندەگى 179 مەملەكەتپەن جانە وڭىرمەن ەكونوميكا ـ ساۇدا سەلبەستىگىن ورىستەتتى. بىيل الدىڭعى 8 ايدا شينجياڭنىڭ "ئىر بەلدەۋ، ئىر جولدى" بىرگە قۇراتىن ەلدەرمەن يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنى 206 ميللىارد 680 ميللىون يۇان بولىپ، 53.7% ارتتى.

ـــ شەكارا وتكەلدەرى اناعۇرلىم بىركىلسسىز بولدى. 2022 ـ جىلى شينجياڭ شەكارا وتكەلدەرىنىڭ يمپورت ـ ەكسپورت زات تاسىمال مولشەرى 68 ميللىون 770 مىڭ تونناعا جەتىپ، 10.5% ارتتى. مۇنىڭ ىشىندە شينجياڭداعى الاتاۇ ساعاسى، قورعاس ارقىلى شەكارادان وتەتىن جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزىنىڭ بۇكىل ەلدەگى سالىستىرماسى 80%تەن استى. بىيل الدىڭعى 8 ايدا بۇكىل شينجياڭداعى شەكارا وتكەلدەرىنىڭ يمپورت ـ ەكسپورت زات تاسىمال مولشەرى 48ميللىون 752مىڭ تونناعا جەتىپ، 7.6% ارتتى. 9417 جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزى شەكارادان كىرىپ ـ شعىپ، 9.8% ارتتى.

ـــ شەكارا ساۇداسى ۇزدىكسىز جاندانىدى. 2022 ـ جىلى شينجياڭنىڭ شەكارالىق شاعىن سوماللى ساۇداسى 150 ميلليارد 20 ميللىون يۇان بولىپ، بۇكىل ەلدەگى تەڭ جارتىسىن ۇستادى. بىيل الدىڭعى 8 ايدا شينجياڭنىڭ شەكارالىق شاعىن سوماللى ساۇداسى 137 ميلليارد 350 ميللىون يۇان بولىپ، 61.5% ارتىپ، بۇكىل شينجياڭنىڭ يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنىنىڭ 7.62%ىن، بۇكىل ەلدەگى شەكارالىق شاعىن سوماللى ساۇدا يمپورت ـ ەكسپورتىنىڭ 6.55%ىن يەلەدى.

ـــ اشىق تۇىعىر قۇرىلدى جانە اقاۇىسزداندىرىلدى. قازىرگە دەيىن شينجياڭدا ەمەلەكەت داڕەجەلى 6 ەكونوميكالىق ـ تەحنيكالىق اشۇ رايونى، 5 شەكارا اتتاعان ەكونوميكالىق سەلبەستىك رايونى، 4 كەشەندى قورعاماللى باجى اۇماعى جانە شەكارا اتتاعان 4 ەلەكتروندى ساۇدا سىناعى كەشەندى سناق رايونى، بازاردان ساتىپ الۇ ساۇدا تاسىلىندەگى 2 سناق ئتۇينى، 2 وتكەرەلى اۇتوكولىك ەكسپورت كاسىبى اۇماعى بار، جۇڭگو ـ ازيا ـ ەۋروپا كورەمىسى سياقتى كەلەلى سەلبەستىك تۇىعىرلارىنىڭ حالقارالىق تانىمالدىعى مەن نەپال كۇشى ۇزدىكسىز جوعارىلادى.

اۇتونوميالى رايوندىق ساۇدا ىستەرى مەڭگەرمەسى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ مۇشەسى، ورىنباسار مەڭگەرمە باستىعى حى گوچيڭ مىنانى ئبىلدىردى: ازيا ـ ەۋروپا التىن ارناسىن جانە باتىسقا ەسىك اشۇدىڭ الدىڭعى شەبىن ۇزدىكسىز بەلسەنە تۇلعالاپ، ازيا ـ ەۋروپا قۇرلىق جولى زات اينالىمى مەن ساۇدا ارناسىنىڭ كومەسكى كۇشىن ونان ارى اشىپ، بىرگە قۇراتىن مەملەكەتتەر مەن وڭىرلەردىڭ ەكونوميكالىق دامۇىنا دەم بەرىپ، حالقارالىق قامداۇ تىزبەگىنىڭ ساپاسىنىڭ جوعارىلاۇىن، داڕەجەسىنىڭ ۇوسۇىن ىلگەرىلەتىپ، حالقارالىق ساۇدانىڭ دامۇىن جەبەيمىز.

قارجىنى اينالىمعا سالدى
"ئىر بەلدەۋ، ئىر جولدى" بىرگە قۇرۇعا ومىرشەڭدىك كۇش قوستى

شينجياڭنىڭ "ئىر بەلدەۋ، ئىر جولدى" بىرگە قۇرۇ جالپى ارناسىنا تەرەڭدەي توعىسۇ ايماق السىنىڭ ۇزدىكسىز جەدەلدەۋىنە بايلانىستى جۇڭگو حالىق بانكەسى شينجياڭ ۇيعۇر اۇتونوميالى رايوندىق بولىمشە بانكەسى نازاردى جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىنا شوعىرلاندىرىپ، ساياساتتىق قولداۇدى كۇشەيتىپ، فينانستىق قىزمەت وتەۇدى ساپالىلاندىرىپ، وزەكتى رايون قۇرىلىسىنا تاماشا اقشا فينانس ورتاسىن جاراتتى.

ساندى مالىمەتتە كورسەتىلۇىنشە، 8 ـ ايدىڭ سوڭىندا شينجياڭنىڭ قوعامدىق قارجى قۇراۇ كولەمىنىڭ قور مولشەرى قالدىق سوماسى 4 تريللىون 590 ميلليارد يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 9.4% ارتقان. شينجياڭنىڭ حالىق اقشاسىنىڭ، شەتەل اقشاسىنىڭ قارىز اقشا قالدىق سوماسى 2 تريللىون 990 ميلليارد يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 10% ارتقان.

شەكارا اتتاعان ساۇدا ـــ "ئىر بەلدەۋ، ئىر جولدى" بىرگە قۇرۇداعى دەمەۋشى، شينجياڭنىڭ فينانس قۇرىلمىدارى "ئىر بەلدەۋ، ئىر جولدى" بىرگە قۇراتىن ەلدەرمەن شەكارا اتتاعان فينانس سەلبەستىگىن تەرەڭدەتتى. 2013 ـ جىلدان بەرى جۇڭگونىڭ شينجياڭنى 122 مەملەكەتپەن جانە وڭىرمەن شەكارا اتتاپ اقشا الۇ جانە تولەۋدە حالىق اقشاسىن پايدالانىپ، جيىنى 390 ميلليارد يۇان الدى نەمەسە تولەدى.

جۇڭگو حالىق بانكەسى شينجياڭ ۇيعۇر اۇتونوميالى رايوندىق بولىمشە بانكەسى پارتكومنىڭ مۇشەسى لي چيڭ بىلاي دەدى: باس بانكەنىڭ قولداۇىمەن حالىق اقشاسىنىڭ قازاقستان تەڭگەسىمەن، تاجىكستان سومونيىمەن بانكە تۇعىرندا تىكەلەي ماڭدايشالىق اسپ ساۇدا جاساۇىن ىسكە اسىرۇدى ىلگەرىلەتىپ، بانكە كاسىبىنىڭ، فينانس قۇرىلىمدارىنىڭ شەكارا اتتاعان حالىق اقشاسى ونىمدەرى مەن قىزمەت وتەۇىنە جاڭالىق ەنگىزىپ جانە بايىتىپ، ساۇدا وزىندىك قۇنىن تومەندەتۇىنە جەتەكشىلىك ەتتىك.

سونىمەن بىرگە شينجياڭ شەتەل اقشاسىنا قولداۇ كورسەتۇ ساياساتى مەن شەتەل اقشاسى بازارى قۇرىلىسىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىردى. 9 ـ ايعا دەيىن ساۇدا شەتەل اقشاسى كىرىس ـ شىعىسىن قولايلىلاستىرۇ سناق ۇيلەسەتىن شەكارا وتكەلى قالالارىن شەكارالىق ساياحات سناق رايونى مەن شەكارا اتتاعان ساياحات سەلبەستىك رايونىن قۇرۇ جونىندە بەلسەنە ئوتىنىش بەرۇگە شابىتتاندىردى. 9 ـ ايدىڭ سوڭىنا دەيىن شينجياڭ شەكارادان كىرگەن 2 ميللىون 333 مىڭ 800 ساياحاتشى (رەت) قابىلداپ، حالقارالىق ساياحات كىرىسى ئبىر ميلليارد 36 ميللىون امەريكا دوللارى بولدى.

اۇتونوميالى رايوندىق مادەنيەت جانە ساياحات مەڭگەرمەسى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ مۇشەسى، ورىنباسار مەڭگەرمە باستىعى يۇي جيە مىنالاردى ئبىلدىردى: جوعارى دەڭگەيدە جوبالاۇدى ۇزدىكسىز ساپالىلاندىرىپ، ساياسات تىرەگى جۇيەسى مەن سايكەسترۇ مەحانيزمى قۇرىلىسىنىڭ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، جۇڭگو حيكايەسىن ويداعىداي بايانداىتىن ايگىلى مارکا قىيمىلدارىنىڭ نقالىن جوعارىلاتىپ، مادەنيەت ـ ساياحات اۇىس ـ كۇيىس سەلبەستىگىنىڭ حالىق تىلەگىن توعىسترۇداعى ماڭىزدى رولىن ۇزدىكسىز ويداعىداي ساۇلەلەندىرەمىز.

10 جىل قول ۇىساسا بىرگە ىلگەرىلەپ، 10 جىلدا كوكتەمدە گۇلدەپ، كۇزدە جەمىس بەردى. شينجياڭ "ئىر بەلدەۋ، ئىر جولدىڭ" ئداۇىر كارتيناسىندا تارتىمدى تاراۇ جازدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

جۇڭحۇانىڭ تاڭداۇلى ئداستۇرلى مادەنيەت تاڭباسىنىڭ جۇڭحۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۇداعى رولىن تولىق ساۇلەلەندىرىپ، شينجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۇگە دەم بەرۇدى؛ شينجياڭ مادەنى مۇرالارىندىعى جۇڭحۇا مادەنيەتى فاكتورلارىن ىشكەرىلەي اشۇدى؛ مادەنيەت سەنىمىن بەكەمدەپ، شينجياڭ مادەنيەت ەسكەرتكىشتەرىندەگى جۇڭحۇانىڭ تاڭداۇلى ئداستۇرلى مادەنيەتىنىڭ رۇحانى بەلگىسىن جانە تاڭبا وبرازىن سۇرىپتاۇدى، ايگىلەۇدى؛ شينجياڭنىڭ تاڭداۇلى ئداستۇرلى مۇزىكا، ئان ـ ئبىيىنىڭ جاساماپازدىقپەن داماۇىن ىلگەرىلەتىپ، جۇڭحۇا مادەنيەتىنىڭ كوپ نەگىزدى، ئبىر تۇلعالى وزگەشە تارتىمدىلىعىن ايگىلەۇدى ۇسىنىس ەتتى.

نۇرلان ئابىلماجىن بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۇڭحۇانىڭ تاڭداۇلى ئداستۇرلى مادەنيەت فاكتورلارى تاڭباسىن جۇيەلى اشۇ، رەتتەۇ جۇڭحۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن اناعۇرلىم بەكەمدەپ، ئار ۇلت بۇقاراسىنىڭ "بەستى شنايى مويىنداۇىن" كۇشەيتۇدە توتەنشە ماڭىزدى نەگىزدىك سىپاتتى رولعا يە. شي جينپيڭ جاڭا ئداۇىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن جەتەكشى ەتۇگە باستان ـ ياق تاباندى بولىپ، سوتسياليستىك وزەكتى قۇن كوزقاراسىن جەتەكشى ەتىپ، جۇڭحۇا مادەنيەتى تۇرعىسىندا بەرىك تۇرىپ، جۇڭحۇا مادەنيەتىنىڭ گەنىن جالعاستىرىپ، جۇڭحۇا مادەنيەتىنىڭ قان تامىرىن ساباقتاستىرۇ؛ جۇڭحۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا تاريحىن، جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ كوپ نەگىزدى، ئبىر تۇلعالى جاعدايىن زەرتتەۇدى كۇشەيتىپ، ئبىر توپ ساياسي سىپاتى كۇشتى، مازمۇنى باي، ئمانى تەرەڭ، قابىلدانۇ دارەجەسى جوعارى جۇڭحۇا مادەنيەتى فاكتورلارى تاڭباسىن جۇيەلى تۇردە سالالاۇ؛ جۇڭحۇا مادەنيەتى فاكتورلارى تاڭباسىن ئار ۇلت جاستارى مەن ورەندەرىنىڭ ئوسپ ـ جەتىلۇىنىڭ، دارىندى بولۇىنىڭ ئار جاعىنا كىرىكتىرۇگە باسا ئمان بەرىپ، ولاردىڭ نەگىزگى ساتى مادەنيەت شەبى قاتارلىلارىنا كىرۇىن ىلگەرىلەتىپ، شينجياڭداعى ئار ۇلت بۇقاراسىنىڭ وندىرىسىمەن، تۇرمىسىمەن تەرەڭ توعىسترۇ، ئسكىرىلۇ دەڭگەيىن جوعارىلاتۇ؛ تاسىلدە جاڭالىق اشىپ، دانەكەرىدى بايىتىپ، جۇڭحۇا مادەنيەتىن ويداعىداي ايگىلەپ، ويداعىداي ۇگىتتەپ، نقال كۇشىن ۇزدىكسىز كەڭەيتۇ كەرەك.

نۇرلان ئابىلماجىن بىلاي دەپ باسا داڕىپتەدى: ساياسي كەڭەس سوتسياليستىك كەڭەستىك دەموكراتياىنىڭ ماڭىزدى ارناسى جانە ارناۇلى كەڭەس قۇرىلىمى رەتىندە، شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت يدەياسىن ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، اۇتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ ورنالاسترۇى بويىنشا، ئار ۇلت، ئار سالا مۇشەلەرىن جانە مامان ـ وقىمىستىلاردى ۇيىمداستىرىپ، مادەنيەتتى شنايى مويىنداۇدى كۇشەيتۇ، دۇرىس تاريحي كوزقاراستى بەرىك ورناتۇ، جۇڭحۇانىڭ مادەنيەت تاڭباسى مەن جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ كورىنىس وبرازىن زەرتتەپ سالالاۇ، شينجياڭداعى ئار ۇلت بۇقاراسىنىڭ رۇحانى دۇنيەسىن بايىتۇ جانە تولىقتىرۇ سياقتى تاقىرىپتاردى ارقاۋ ەتىپ، ىشكەرىلەي زەرتتەپ، كەڭ كولەمدە كەڭەسپ، ناقتى باقلاۇ جۇرگىزىپ، اۇتونوميالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكىمەتكە اناعۇرلىم قۇندى، اتقارۇعا بولاتىن، تيانشانتاندىرۇعا بولاتىن پىكىر ـ ۇسىنىستارىدى ارناۇعا قۇلشىنۇى كەرەك.

سۇن حۇڭمەي ماجلىسكە قاتىناسقاندارداڭ پىكىر ـ ۇسىنىستارىنا جاۇاپ قايتاردى. دوۇ ژانگۇي نەگىزگى تاقىرىپتىق ئسوز سويلەدى، اۇتونوميالى رايوندىق مادەنيەت جانە ساياحات مەڭگەرمەسىنىڭ قاتىستى جاۇاپتىسى جاعدايدى تانىستىردى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ارتۇعا قوسقان ۇلەس مولشەرى تۇگەلدەي 10%تەن جوعارى بولىپ، 5 ايماق، وبلىس، قالانىڭ ۇلەس مولشەرى جالپى جيىنتعى 78.9%كە جەتكەن.

كاسپ سالاسى قۇرىلىمنان قاراعاندا، 2 ـ كاسپ تيانشانتاندىرىعان قارجىنىڭ يەلەگەن سالىستىرماسى برىنشەپ ارتىپ، 2698 نسانداعى تيانشانتاندىرىپ، اتقارىپ، رايون سىرتىنان ەنگىزىپ تيانشانتاندىرعان قارجىسى 470 ميلليارد 815 ميلليون يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 28% ارتقان. 3 كاسپ تيانشانتاندىرعان قارجىنىڭ قۇرىلىمدىق رەتتەلۇى 6.32:3:1.64:3 بولىپ، 2 ـ كاسپتىڭ رايون سىرتىنان ەنگىزىپ تيانشانتاندىرعان قارجىسىنىڭ يەلەگەن سالىستىرماسى بىلتىرعى سول تۇستاعىدان 7 پايىز جوعارىلاعان. مۇنىڭ ىشىندە "8 ئرى كاسپ سالاسى شوعىرىنا" قاتىستى نسانىنان 2833تەن تيانشانتاندىرىپ، اتقارىپ، رايون سىرتىنان ەنگىزىپ تيانشانتاندىرعان قارجىسى 460 ميلليارد 653 ميللىون يۇان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 66.2% ارتقان.

ساۇداگەر شاقىرىپ، قارجى ەنگىزۇ ـــ نىسان قۇرىلىسىنىڭ قاينار بۇلاعى، ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇداعى "ماڭداي الدى ئرى ئس". بىيل جىل باسىنان بەرى، شينجياڭ نازاردى "8 ئرى كاسپ سالاسى شوعىرى" قۇرىلىسىنا شوعىرلاندىرىپ، قاتىستى ساياساتتاردى، شارالاردى شعارىپ، شينجياڭ ـ شياڭگاڭ كاسپورىنشلارىنىڭ نىسان كەڭەسى، حالقىتىق كاسپورىنداردىڭ وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ دامۇىن ىلگەرىلەتۇ جينالىسى سياقتى قيمىلداردى تابىستى وتكىزدى. "ساۇداگەر ارقىلى ساۇداگەر شاقىرۇدىڭ" رايى قويۇ بولىپ، ئبىر توپ ئرى كاسپورىندار، ئرى توپتار شينجياڭعا ىرگە تەۇپ، جەرگىلىكتى ەكونوميكاعا كۇشتى باستاماشىلدىق ەتۇ رولىنا يە ئبىر توپ ئرى نسانداردىڭ تيانشانتانىپ اتقارىلدى.

اۇتونوميالى رايوندىق ساۇدا ىستەرى مەڭگەرمەسى ساۇداگەر شاقىرۇ باساقارماسىنىڭ باستىعى جۇ شىك مىنالاردى ئبىلدىردى: "8 ئرى كاسپ سالاسى شوعىرىن" ۇزدىكسىز ارقاۋ ەتىپ، تانىسترۇ ئماجلىسى، كورمە سياقتى ئتۇيىلىسترۇ، اۇىس ـ كۇيىس جاساۇ، سەلبەستىك جاساۇ تۇعىرلارىنان تولىق پايدالانىپ، قارجى قوسۇ، كەڭەسۇ قيمىلدارىن اناعۇرلىم كوپ ورىستەتىپ، ساۇداگەر شاقىرىپ، قارجى ەنگىزۇدىڭ ساپاسى مەن ونىمدىلىگىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتامىز.